

за факултативни референдум где постоји могућност, али не и обавеза да се одлука о промени устава изнесе на народно гласање. Расписивање и спровођење оваквог референдума зависи од тога да ли одређени број чланова парламента (скупштине) или бирача учини такав захтев. Овакво решење предвиђа Устав Италије од 1948. и то тако да се одлука о промени устава коју усваја Парламент износи на референдум уколико у року од три месеца од објављивања те одлуке то захтева једна петина чланова једног парламентарног дома, 500.000 бирача или пет покрајинских већа. Овај факултативни референдум предвиђа и Устав Шпаније од 1978. (мада познаје и обавезан референдум) и то тако што се одлука Генералног кортеса о промени устава потврђује референдумом онда када то захтева једна десетина чланова једног или другог дома, Конгреса или Сената. Коришћење факултативног референдума код уставне промене предвиђа и Устав Немачког Рајха (Вајмарски устав) од 1919. Тако по овом Уставу иницијатива за промену устава, покренута од грађана, се подноси на усвајање путем референдума и то уз пристанак већине уписаних бирача. Од старијих устава, оних између Првог и Другог светског рата, факултативни референдум за промену устава предвиђа и устав Аустрије из 1920. године и то онда кад то захтева једна трећина чланова Националног или Федералног савета док потпуна промена устава иде обавезно на референдум. Факултативни референдум код промене устава познаје и наша социјалистичка уставна пракса и то пре свега Устав СФРЈ од 1963. и по томе је он био особен у односу на остале социјалистичке државе које нису познавале и предвиђале коришћење референдума у процедури уставне промене.

в) Најчешћи начин одлучивања о промени устава је онај где одлуку о промени устава доноси законодавно тело, редовно изабран парламент (скупштина). У оквиру овог ревизионог система нема сагласности међу уставима око тога какав треба да буде поступак уставне промене односно по којим условима се изгласава уставна промена. Зато и постоје разлике у начину одлучивања скупштине (парламент), њених домова о уставној промени као и већини која се тражи за изгласавање уставне промене. У већини устава је прихваћено решење да се одлука о његовој промени усваја од стране редовне скупштине (парламента), њених домова и то посебном већином. Такво решење данас преовлађује а примењено је и од неких устава између два светска рата: Устава Немачког Рајха (Вајмарског устава) од 1919. Устава Чехословачке од 1920., Устава Пољске од 1921. Устава Шпаније од 1931. и др. Тако Вајмарски устав предвиђа да је одлука Рајхстага о измени устава